

POSTANOWIENIE

16 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Maciej Kowalski

na posiedzeniu niejawnym 16 grudnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa R. W. i K. W.
przeciwko Wspólnocie Mieszkaniowej przy ul. [...]. we W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej R. W. i K. W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z 20 grudnia 2023 r., I ACa 817/23,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
2. zasądza od R. W. i K. W.
na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. [...].
we W. po 1350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

(a.z.)

UZASADNIENIE

W skardze kasacyjnej wywiedzionej od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 20 grudnia 2023 r. powodowie wnieśli o przyjęcie skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

W ramach uzasadnienia podstawy kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. skarżący sformułowali następujące zagadnienia prawne:

1) Czy możliwe jest dopuszczenie przez sąd odwoławczy dowodu z opinii biegłego sądowego/względnie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego sądowego mimo braku inicjatywy dowodowej stron w tym zakresie?

2) Czy umowa o remont jest umową o dzieło, umową o roboty budowlane czy też umową nienazwaną, do której stosuje się przepisy umowy o roboty budowlane?

3) Czy sąd odwoławczy, mimo braku zarzutu w tym zakresie, powinien z urzędu wyłożyć treść umowy stosując dyrektywy wykładni oświadczeń woli wskazane w art. 65 k.c.?

4) Czy możliwy jest odbiór dzieła przez czynności dorozumiane, tj. *per facta concludentia*?

Zdaniem powodów ich skarga jest także oczywiście uzasadniona ze względu na argumenty podniesione w treści skargi, których nie chcą powielać. Jednocześnie podnieśli, że sądy *meriti* nie dostrzegły, że remontowany przez nich dach, który rzekomo posiada wady istotne, nie został przez pozwaną w żaden sposób naprawiony. Dach ten pozostaje w takim samym stanie, w jakim został oddany przez powodów w marcu 2015 r. Przez blisko 9 lat pozwana korzysta z niego, pomimo że rzekomo nie nadaje się do użytku z uwagi na wady istotne. W toku postępowania kwestia wad została w sposób bardzo szeroki i szczegółowy omówiona, jednak ani Sąd pierwszej instancji, ani, powielający w tym zakresie ustalenia Sąd odwoławczy, nie skonfrontowali powyższych okoliczności z kwestiami wad istotnych.

Ponadto o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej świadczy fakt, że sąd odwoławczy błędnie zakwalifikował stosunek prawny, którego przedmiotem było wykonanie remontu dachu jako umową o dzieło oraz zastosował przepisy dotyczące umowy o dzieło (m.in. art. 642 § 1 i art. 643 k.c.), podczas gdy było to sprzeczne z literalnym brzemieniem art. 658 k.c. Spowodowało to, że cały wywód prawny przeprowadzony w zaskarżonym orzeczeniu dotyczący kwestii oddania dzieła oraz jego odbioru jest błędny wskutek czego całe uzasadnienie jest wadliwe.

Pozwana w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Mając powyższe na względzie podkreślić należy, że cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez prawidłowe powołanie i wyczerpujące uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

W tym kontekście podnieść trzeba, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębnie konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach wniesionego środka prawnego argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (zob. postanowienia SN: z 22 kwietnia 2015 r., IV CSK 613/14, i z 30 maja 2001 r., III CZ 36/01, OSNC 2002, nr 2, poz. 22).

Skarżący nie wykazali, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów oraz aby ich skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona.

Mając na względzie ujęcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania podnieść należy, że zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono już, że jeżeli jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 w zw. art. 398⁹ § 1 k.p.c.) wskazuje się istotne zagadnienie prawne, a więc zagadnienie poważne, wymagające

pogłębionej analizy prawnej i wcześniej nierozstrzygane, to skarga taka nie może być jednocześnie oczywiście uzasadniona, a więc uzasadniona *prima facie*, bez podejmowania jakichkolwiek szczegółowych analiz i dociekań. To samo dotyczy zbiegu przesłanek w postaci oczywistej zasadności skargi oraz potrzeby wykładni przepisów prawa (zob. orzeczenia SN: z 17 lipca 2019 r., III CSK 148/19 oraz z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 577/17).

Ponadto analiza uzasadnienia przedmiotowego wniosku wspólnego dla przesłanek przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. wskazuje, że powodowie traktują je zamiennie – co nie jest uprawnione (zob. postanowienia SN: z 28 marca 2023 r., I CSK 4659/22, i z 13 lipca 2023 r., I CSK 4954/22).

Wskazane przesłanki mają bowiem odmienny charakter, szczególnie w sytuacji, gdy istnienie przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. zostało uzasadnione rozbieżnościami w orzecznictwie. Nie można zatem budować w oparciu o rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego istotnego zagadnienia prawnego, które charakteryzuje się tym, że jest nowe, jeszcze nierozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy. Ponadto każda z tych przesłanek wymaga innej metody uzasadnienia (zob. postanowienia SN: z 29 kwietnia 2016 r., I CSK 641/15; z 15 grudnia 2016 r., I CSK 315/16; z 21 maja 2020 r., I CSK 784/19, i z 6 lipca 2022 r., I CSK 3203/22).

W konsekwencji konstrukcja wniosku powodów o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz jego uzasadnienie nie może być uznana za prawidłową.

Analiza przedstawionych przez skarżących problemów nie pozwala na przyjęcie, że podnoszone kwestie stanowi istotne zagadnienia prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarga powodów nie zawiera bowiem wystarczającej argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionych problemów oraz na to, że przepisy dotyczące tych kwestii nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych.

Sąd Najwyższy wyjaśnił już, że skorzystanie przez sąd z przyznanego mu w art. 232 zd. 2 k.p.c. uprawnienia do dopuszczenia dowodu niewskazanego przez stronę, co do zasady należy do jego dyskrejonalnej władzy. Wskazuje się także,

że uprawnienie to pozostaje uprawnieniem procesowym w toku całego postępowania dowodowego (także w postępowaniu apelacyjnym) i nie może przekształcić się w procesowy obowiązek sądu. Okoliczność ta nie pozbawia jednak strony możliwości powołania się na to, że zaistniały w sprawie podstawy do podjęcia takiego działania, z tej racji, że sama została pozbawiona takiej możliwości, a nadto przemawiał za nim charakter sprawy obejmujący również element interesu publicznego oraz dotyczący problemu szerszego grona osób i trudności w określeniu wysokości szkody (zob. wyroki SN: z 5 listopada 2008 r., I CSK 138/08, i z 6 maja 2010 r., II CSK 602/09).

Co do drugiego z zagadnień prawnych, to jego uzasadnienie wskazuje, że nie ma ono charakteru uniwersalnego. Świadczy o tym silne powiązanie z konkretnym stanem faktycznym - treścią spornej umowy. Oznacza to, że ma ono charakter kazuistyczny, a jego znaczenie nie wykracza poza rozpoznawaną sprawę (zob. postanowienie SN z 25 października 2023 r., I CSK 3247/23). W istocie skarżący nie dążą do rozstrzygnięcia uniwersalnego problemu prawnego, ale weryfikacji trafności rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji. Nie wykazali przy tym jaki sformułowane zagadnienie prawne ma wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy

Trzecie zagadnienie zostało sformułowane z pominięciem okoliczności i przesłanek, które doprowadziły do wydania zaskarżonego orzeczenia. Sąd Apelacyjny odnosząc się do interpretacji postanowień spornej umowy aczkolwiek stwierdził, że apelujący nie zarzucili naruszenia przepisów art. 65 § 1 i 2 k.c. to jednocześnie wskazał, że działając z urzędu nie dopatrył się jego naruszenia.

Jedynie ubocznie można zauważyć, że sąd rozpoznający apelację może i powinien z urzędu rozważyć prawidłowość materialnoprawnej oceny okoliczności sprawy dokonanej w sądzie pierwszej instancji (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz. 55; wyrok SN z 4 grudnia 2019 r., I CSK 493/18).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono już także, że brak sporządzenia protokołu odbioru nie stanowi przeszkody do uznania, że odbiór nastąpił, jeżeli faktycznie miał on miejsce, a zatem w sytuacji, w której czynności

faktyczne świadczą o tym, że do tego doszło. Może o tym świadczyć np. dysponowanie dziełem, zlecenie dokonania poprawek dzieła przez inny podmiot, czy dokonywanie innych jeszcze czynności, jak choćby zapłata części wynagrodzenia (zob. wyrok SN z 23 sierpnia 2012 r., II CSK 21/12)

Nie można także uznać, że skarga powodów jest oczywiście uzasadniona. Skarżący nie przedstawili bowiem przekonujących od razu, widocznych *prima facie*, twierdzeń wykazujących racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu. Uzasadnienie tej przyczyny kasacyjnej stanowi w istocie polemikę z rozważaniami Sądu Apelacyjnego, które miały istotne znaczenie dla zapadłego rozstrzygnięcia. Sąd drugiej instancji precyzyjnie wskazał, że mając na względzie stan uwidoczniiony w dokumentach, zdjęciach oraz w opinii biegłego, należy stwierdzić, że roboty zrealizowane przez powodów dotknięte są wadami istotnymi, których obecność powoduje, że poddany remontowi dach budynku nie spełnia swoich funkcji zgodnie z przeznaczeniem i charakterem. Dachówki zostały źle przycięte, źle ułożone, źle zamontowane, nie zostały założone zalecane przez producenta dachówek taśmy uszczelniająco-wentylujące, membrana została wadliwie ułożona, a wskutek zbyt długiej ekspozycji na światło (promieniowanie UV) w okresie przejściowym przed ułożeniem dachówek utraciła swoje właściwości. Zgłaszane przez właścicieli lokali przecieki wskazywały na poważne nieszczelności lub luki pokrycia dachowego.

Należy także zauważyć, że powodowie podnosząc oczywistą zasadność skargi kasacyjnej powołali się na wadliwość uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia nie wskazując przy tym żadnych regulacji prawa procesowego, których naruszenie mogłoby wywołać taki skutek. Brak jest zatem podstaw do dokonania oceny w tym przedmiocie.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przy uwzględnieniu § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Maciej Kowalski

(a.z.)

[a.ł]